

Wõta ja loe!

Nõ 13. — 2. aastakäik.

Wiina needus.

Dr. Billy Sunday.

Whisky ja õlu on suurepäralised asjad omal kohal, kuid nende paif on põrgus. Kui kunagi on põrgus rõõmu tuntud, siis vähemalt siis, kui leiutati õlu.

Kõrts on kõige jälkuse tulemus. See on sõjast ja katkutõbestki pahem. Kõrtsid on kuritegude wanemad ja pattude ema. Mina pean kõrtsmikku wargast ja roimariistki pahemaks. Harilik waras warastab ainult su rahad, kõrtsmik warastab su au ja loomuse. Tapja mõib wõtta ainult su sureliku ihu, kuid kõrtsmik tapab su hinge.

Kui mitte joomastawate jookide walmistus kõige oma sünnitustega, haigustega, kuritegudega ja muude õnnetustega ei ole kurjast, siis ei ole midagi maa peal kurjast.

Ühes Ühendriikide õhtupoolses linnas istus jutlustaja ühel pühapäewa hommikul hommikusöögil. Ükse kell helises. Ta läks awama. Seal seisis umbes 12. aastane pois karkudele toetudes, sest ta parem jalg oli ära põlwest jaadik. Kogu ta keha wabises, kui ütles: „Kas oleks pastor nii hea ja läheks wanglasse kõnelema mu isaga ja paluks temaga? Ta tappis ema. Ja oli nii hea ja kena, kuid whisky tegi seda ja mina pean elatama kolme wäikest õekest. Müün ajalehti ja puhastan saapaid. Kas tahaksite olla nii hea ja minna rääkima ja paluma isaga? Ja kas tahaksite tulla meie juure ja olla meiega, kui nad toowad ta tagasi? Ruberner on õelnud, et saame tagasi isa furnukeha — kui nad enne on ta üles poonud.“

Jutlustaja ruttas wanglasse, rääkis ja palus mehega. See ei mäletanud midagi, mis oli teinud. Ta ütles: „Ei süüdista seadust, kuid südant mul murrab see teadmine, et pean jätma oma lapsed stia külma südametusse maailma. Do, hea härra, joomastawad joogid tegid seda!“

Jutlustaja oli selles maeses kodus siis, kui furnuwanker saabus ja lihtne puufärk kanti sisse. Nad talutasid wäikse poja puufärgi juure, kes üle kirstu heitus, isa suudles ja nuuksudes ütles: „Tulge stia, õekesed, ja suudelge isa palgeid enne kui need külmuvad.“ Ning wäiksed, räbalats, nälginud, orwud joodiku lapsed astusid puufärgi juure walust kiskendades. Politseinik, kelle süda on harilikult väga kõwa ja tardunud, peitis näo käte wahela ja kiirustas minema. Jutlustaja langes põlwili, tõstis rusikaspe surutud käed ja pisarnõres näo taewa poole ning wandus Jumala ja wiina läbi orwudeks jäänud

laste ees, et tahab mõeldeda selle neetud äri vastu, nii kaua kui furnumatjad wiivad temagi kord ära.

Ärae jooqe endid täis wiina, kust üks õnnetu elu tuleb . . .

Ewef. 5 : 18.

Joodikud ei pea jumalariiki pärima!

1. Kor. 6 : 10.

Wastamata jäänud küsimus.

Järgmise loo jutustab Richard Newton omas raamatus „Piibli töotusi“:

Mõni aeg tagasi pidas keegi „haritlane“ ühes Inglismaa linnas kõne, milles ta ägedalt tegi maha Piiblit. Muu seas ütles ta, et kogu jutustus Jeesusest Kristusest on ebaõige, ainult muinasjutt.

Kui kõne oli lõppenud, tõusis üles keegi wabrikutöoline ja palus luba ühte asja küsida.

„Küsi, mis aga tahate, küll mina sellele wastan“ — ütles kõneleja.

Ja töömees ütles :

„Kolmekümne aasta eest olin mina selle linna hirmutis ja needus. Ei keegi, kel wähegi autunnet oli, ei wõinud läbi käia minuga. Sage-dasti katsusin end parandada, kuid asjata. Ka karstusõbrad püüdsid seda, kuid asjata. Wiimaks ütlesid nad, et minu pärast ei maksa waewa kõrtki risti panna. Sattusin politsei kätte. Mind mõisteti joomise pärast mõneks päewaks wangla. Wahid püüdsid seal teha minust meest — kuid kõik katsed olid asjata.“

Wiimaks kohtasin Jeesust. Ta tuletas mulle meele Piibli aulisi töotusi, selliseid, nagu need : „Kui teie patud on weripunased, peawad nad saama walgemaks kui lumi.“ „Tulge minu juure kõik, kes teie waewatud ja koormatud olete ja mina annan teile hingamise.“ „Minu arm ei pea mitte sinust lõppema“ jne. Need sõnad sulatasid mu südame ja minust tuli uus inimene. Nüüd olen koguduse liige ja pühapäewa-kooli õpetaja. Ning nüüd küsimus, mida tahan teha : Kui jutustus Jeesusest ei ole tõde, kuidas wõite siis seletada, et see minu wiletsas ja kurjas südames on saatnud korda nii imeliku muutuse?“

Kõneleja wakis. Ta ei wõinud sõnagi öelda wastuseks ja too mees jatkas :

„Delge teie härra, mida tahate, kuid ewangeeliumis on fiiski Jumala wägi õnnistuseks igale sellesse uskujale.“

Eluuendawad läbielamised on kindlaim pant Jumala sõna ehtsusest ja ta jumalikust wäest. Ei ole muinasjutud muutnud inimesi uueks, küll aga on ewangeelium tuhandeid tõstnud üles uude ellu ja saanud jõuks inimesele elu wõitlustes ning küsatustes.

Rohkem ewangeeliumi, wähem wiina.

Canterbury peapiiskop Inglismaal sai kord järgmise kirja ühelt kongoneegrilt Afrikast :

„Ristirahwa suurele juhile! Terwit! Su wähem sulane suudleb

su riide palistust ja palub sind, et su rahwas rohkem ewangeeliumi ja wähem wiina meile saadaks.

Kristuse armastuses, U g a l l a.

Kas pole see neetud wiin, mida on kasutatud otsekui surmawa abinõuna, et neid waeseid neegreid hukkamisele wiia. See on kultuur, mida wiib walge Euroopa paganlikkudele mustadele! Ning milline raskus ja takistus sellest misjonitööle.

Ainult seitse päewa!

Üks uni ja selle tagajärjed.

Charles M. Sheldon.

12

Majale liginedes märkas ta, kuis seal jõuk mehi üksteisega rääkisid. Sigemale jõudes astusid nad kõrwale, et teda läbi lasta, mida nõudis wiisatus.

„No, Steffen,“ pööras Hardy ühe mehe poole, keda ta jõugu hulgast tundis kui töölist walukojaist, „kuidas on Scoville terwis täna hommikul?“

„Ta on jurnud!“

Härra Hardy pööras tagasi, nagu mõnest tugewast löögist tabatud.

„Surnud, ütlesite?“

„Ta juri umbes ühe tunni eest,“ ütles keegi teine. „Arst ei saanud nii pea siia tulla ja peale amputationi leidis ta, et Scoville ka siemihelt wäga raskesti põrutatud oli.“

„Oli ta weel meelemärgul?“ küsis Hardy mehaaniliselt, kogu aeg tundes endas hirmsat südametunnistuse piina.

„Ja kuui wiimse filmapilguni.“

Härra Hardy astus ufte juure ja koputas. Naabri naine awas ufte ja ta astus sisse. Laip oli tagumise tuppä aietatud, kuid ta nägi Scoville abikaajat samalugul wiltsjal naril, nagu oli feda näinud unes. Arst seisis ta üle kummardunult. Hulk naabreid seisis ümber.

Korraga tõusis arst üles ja ütles ümber pöörates, rahulikult kuid kindlalt: „Teie armsad inimesed, minge praegu koju, ja üks teist wõtku ka see laps kaasa. Braegu ei wõi teie midagi enam teha ja teie ligiolu segab waid abikaasiat. Ah, härra Hardy!“ hüüatas ta, kui märkas direktorit. „Teie siin? See on siin üks kurb lugu. Teie proud, palun wälja minna!“

Kui wiimased lahkunud olid, jäid tuppä waid arst, haige õde ja härra Hardy. Hardy astus arstiga afna lähedale ja kuulas lähemalt olukorra järele. Zuba algusest saadik oli ta wäga ärritatud ja warises.

„Teie mõistate ju hästi“, seletas arst. „Scoville oli õnnetuse järeldusel kofe hurma laps. Polnud enam midagi päästa. Kui õnnetus juhtus, oliu ma all Bogvilles meeskonna juures, kes möödnud laupäewal laewaõnnetusel kannatada said. Ma telegrofeerisin, et tulen kofe, aga et raudteeliinil midagi oli juhtunud jõudsin ma siia alles täna hommikul wara tella 3. ajal. Siitamaale olen ma teinud, mis teha wõis, kuid waest meest oli wõimatu aidata. Ta abikaaja ei jaks feda ka üle elada ja on kahtlane, kas ta homfeni wastu peab.“

„Ja mis saab lapsest?“ küsis härra Hardy päris mehaaniliselt, mille juures ta taas aega piüdis wõita, et selles selgusele jõuda, mis ta peab tegema. Arst fehitas õlgu. Ta oli sarnaste walu ja leima steenidega harjunud.

„Muidugi waestemajja“, ütles ta lühidalt, mille peale taas oli kuulda naise hingedust. Wiimaks jäi Hardy mõttes seisma, siis küsis arsti käest, kas ta wõib taha tuppä minna furnut waatama. See oli imestunud, andis aga päd nõfutades luba ja nii astus härra Hardy taha tuppä, mille ufte ta enda järel kinni pani. Ta kõrwaldas furnu näoit rätiku ja waatles feda. Weel mingi afi polnud teda jügamawalt liigutanud. Surnu näojooned, nii näis talle, olid ahastuse ja meeleheite ilmeisje fangestunud. Umbes pool minutit waatles ta teda seal, siis kattis ta uuesti näo, põlwitas furnu juure ja palus Jumalalt armu. „Do, Jesand,“ õhtas ta muljutult,

„ära kirjuta selle mehe surma mu wõlakoorma hulka!“ Ja ometi, isegi palwe ajal, ei wõinud ta wabaneda mõttest: „Mina olen selle mehe mõrtuhas. Mina andsin käiu pühapäewal töötada. Nädal tagasi ei lastnud ma mitte retorti järel waadata, kui seletati, see olla ebakindel, kuna see minu amet pole. Ma fundisin seda meest tööle, sest ta ju kartis, et wastasel korral wallandatakse. Sundisin teda töötama just päewal, mida Jumal on seadnud puhkepäewaks. Mina, üks Kristuse tunnustaja, üks kiriku liige, üks jõukas mees, — mina panin selle mehe pühapäewal surma hädaohtu, waid selleks, et rohkem raha teha ja inimlikku isekust teenida. Seda olen ma teinud. Ja see mees päästis kord mu elu. Mina olen ta tapja, ja ükski tapja ei pea taewariiki pärima.“

Nii palus õnnetu mees seal külma laiba juures. Maailm aga läheb oma rada edasi. Mõjurikkad inimesed, kellel on meelewõld olufordi muuta teewad seda tuhandete wäsinud inimeste pühapäewa rahu arwel ja hingehinna eest, et aga juhtiwad isitud ja aktsiate omanikud rohkem wõitfid raha teenida. Wõi kas pole see tõde, et kristlikuis mais igal pühapäewal terve hulk hästi toidetud, endaga rahul olewaid, nooblit riietatud inimesi, suure palgalisi ja kõrgel kohal, luksus majadega ja kapitalidega pankades, kirikuse lähewad, seal oma platsidel istuwad, et kuulata jutlusi, sel ajal kui wäljas, mitte kaugel kõigest sellest, etstrarong wõi mõni kaubarong müri- nal mööda sõidab, milline mõne mehe niigi suurt sisjetulekut weelgi kaswatab. Ja igal rongil sõidab kaasa mehi näost mustad, kel wõimalus waid harwa wõi pea kunagi kiriku minna. (Järgneb.)

Laulud.

Omäl wiisil. 355.

„Argoke!“ nii wahid hüüdwad Ja linna kõrgest tornist laulwad:
„Jeruusalem, oh ärka sa!“ Südaöö on kätte jõudnud Ja wahimehed on ju hüüdnud: „Oh targad neitsid, tõuske ka Ja wõite lambid nüüd, Sest peigmees ootab teid! Halleluuja! Nüüd rutake, Et olete Kõit walmsis tema pulmale!“

Me elu on kui suine päew Kus walguft, warju küll, Meilt kaob kõige pikem päew Ka tuule kiirusel.

K o o r: Oh kui wäga nobedast Armuaeg kaob käest, See, mis õitseb hommikul, Närtfib enne õhtut weel.

See elu, ehk küll üürife, On kallis külwiaeg, Ta igawese ajale On ainus armuaeg.

Sest alga peale aegfaste Ja tööta wahwaste, Pea tuleb öö, kus ükski ei Wõi teha midagi.

Ligemal', Jumal sull', Ligemal' sull', Kui risti läbi ka Sa tõmbad mind. Ehk küll ma kannatan, Ma fiiski ihaldan Ligemal', Jumal, sull', Ligemal' sull'.

On minul wiletsust Siin kõrbe teel, Kui häbi, teotust Pean kandma weel; Ma lepin sellega Ja piüian hoolega Ligemal', Jumal sull', Ligemal' sull'.

Toimetaja Peeter Sink. „Wõta ja loe“ à 2° senti; 10 tükki — 15 senti. Ilmub 2×kuus. Matjab aastas 50 s., 1/2 a. 25 s. Tellige, lewitage ja paluge! Toetusi traktat- misjoni heaks, tellimisi ja taastõid saata toimetaja aadressil P. Sink. — Päikeje 5-7, Tallinn Tellida wõib ka Britti & Wäljam. Piibliseltfist, Ratastaewu 4 Tallinna; sealjamas laada ka igasuguseid piibleid ja piibliosi.